

כתב: חגי

אימא, מתוך 92 שנות חיך הצנועות, ו-71 שנותיך בישראל - 70 שנים מלאות ושלמות, חיית בקיבוץ בית-השיטה.

כל חיך היו קודש לדאגת ההשרדות, היומית מימי ברלין ועד חיך הנפתלים והסוערים ליד האריה שלצידך, בעלך ואהבתך הראשונה והיחידה.

לאורך כל חייה הסוערים, לעיתים, של אמא הונחו חייה על ידי כמה מרכיבים קבועים:

1. פדנטיות וסדר: כיאה 'ליקית' כל דבר היה צריך תמיד לעמוד במקומו, נקי, פרקטי ומוגן.
2. אסתטיות מעל הכול: בעיניה, בחושיה, ואצבעותיה הארוכות – סקרה ומישה כל דבר, וידעה כיצד יהיה המתאים ביותר לסביבתו, לנפשו ולגופו של אדם או צמח בגינה.
3. שירות כערך עליון: תמיד להיות זמינה, מוכנה לעזור להגיש בזמן את הסנדוויץ' או את הספר הנדרש. תמיד להיות מוכנה למלא משאלות, תמיד איתו, תמיד שלו, תמיד שלנו, תמיד בשביל אחרים...
4. דאגה כערך עליון: תמיד מחכה לטלפון, לסימן, מחכה שיחזור, מחכה לתשובה מרגיעה, מחכה לשמוע כי שלום לכל בני המשפחה. הידיעה שתמיד יכול להיות יותר גרוע, הייתה נר לרגליה. דמינה לעצמה עולמות חורשי-רע, אלא אם שמעה אחרת. הדאגה הייתה חלק מגופה ונפשה.

חייה התחלקו בין 3 מעגלים:

- א. המעגל הראשון - ילדותה בברלין לאב שומר מסורת, העובד כל היום בבית-מסחר לבדים לפרנס את משפחתו. התייתמות מאב בגיל 14, הפסקת לימודיה, עליית הנאציזם והבריחה עם טלילה לישראל - היו הפרק הראשון והרדוף של חייה.
- ב. היקלטותה בבית-השיטה ב-1938 והחתונה לאריה, לאבא, היו פתח לשנים סוערות ומלאות תהפוכות. שנים בהן חיה בעוני חומרי יחסי, גידלה משפחה כמעט לבד, נסעה בעקבות אבא ליגור ולפעילויות מעבר לים. הייתה העוגן האיתן שמאחורי האריה השואג המבקש לטרוף את צורכי החינוך והתרבות, שיגעונות הטיולים להרים רחוקים ומעבר לגבולות, ארגון עצרות וכנסים בלהט משיחי, והקמת הארכיון ליד הבית בו נעלם מזריחה לשקיעה.
- ג. המעגל השלישי היה מעגל המשפחה. לאחר מותו של אבא לפני 10 שנים, נוצר מצב חדש אותו לא הכירה מעולם - לחיות לבד. חיים של דממה מתמשכת, טיפוח הגינה ודאגה למשפחה.

בפרק שלישי זה התרחבה מאוד המשפחה, נוספו חתנים ונינים, אך בתוך ליבה ייחלה ליום בו תפגוש שוב את אהבתה השואגת.

השנתיים האחרונות היו קשות מתמיד. בראשית דרכה אמרה "היה לי קשה לחיות, ובסוף חיי, אני רואה שעוד יותר קשה למות".

למרות העזרה והחיבוק מעובדי "הפזית" ו"בית-הפז", מיום שעזבה את ביתה, בו התגוררה למעלה מ-50 שנה, נפלה רוחה ויבשו לילותיה. כל ביקור של בני משפחה, כל טלפון, היה רגע של אושר וקריאות התפעלות.

אימא מעולם לא הצטערה על מסלול חייה.

אושר ילדיה נכדיה וניניה היה כל שביקשה.

רק מי שחי איתה ובסביבתה בשנתיים האחרונות לחייה, הבין והרגיש את אצילות נפשה, נדיבות ליבה, עוצמת הבנתה האסתטית ויכולתה, גם ברגעים הקשים ביותר, לומר "תודה", "תהיי בריאה", ולהגיש יד מלטפת לשיער וללחי.

רק עכשיו בא שקט לנפשה הכואבת, האוהבת והמיוסרת, שקט שכה ייחלה לו.

שוב היא ליד בעלה האהוב, שוב חזר הסדר למקומו הטבעי.

אנו לא נשכח.

בשמך ובשמנו אנו רוצים לומר "תודה" לכל הרבים שעזרו ברגעים של צורך או משבר, למסייעים ולמטפלים -לעובדי "בית הפז" ו"הפזית" שעמדו לצידנו ברגעים של סיום המסע לעולמות של מעלה.

תודה לכל העומדים כאן ביום זה,

על שכיבדתם בבואכם את אימנו סבתנו שאומרת בוודאי לכם ברגע זה – תודה חרישית.

יהי זכרך עימנו לעד.